

Raadsvoorstel

Zaaknummer: 2242466
Steller: F.M. Jelles en W. den Heeten
Datum commissie: 2 september 2025
Datum raadsvergadering: 30 september 2025

Team: ZS
Teammanager: Jean Paul Verbeek
Portefeuillehouder: M. van der Ven
E-mail: w.den.heeten@hoorn.nl

Onderwerp

Wijziging Gemeenschappelijke Regeling GGD Hollands Noorden

Agendering

Ter besluitvorming

Bijlagen

1	
2	
3	
4	
5	

De raad besluit

1. Een positieve zienswijze af te geven op de wijziging van de Gemeenschappelijke Regeling GGD Hollands Noorden, waarbij:
 - de taken op het gebied van de WvGGZ worden ondergebracht binnen de Gemeenschappelijke Regeling
 - de taken rondom de hoorplicht hiervan worden uitgesloten en in plaats daarvan worden opgenomen in een aparte dienstverleningsovereenkomst

Samenvatting

Het algemeen bestuur van GGD HN heeft in de bestuursvergadering van 12 maart 2025 besloten de deelnemende gemeenten een voorstel te doen om de taken, die GGD HN uitvoert op het gebied van de Wet verplichte ggz (WvGGZ) onder de gemeenschappelijke regeling GGD Hollands Noorden (GR GGD HN) te brengen. De WvGGZ regelt de rechten van mensen die te maken hebben met verplichte zorg, vanwege een psychische aandoening. De huidige dienstverlening zal worden voortgezet na onderbrengen van de taken in de GR. Niet alle taken op gebied van de WvGGZ kunnen worden opgenomen in de GR. Het blijkt dat het juridisch niet haalbaar is om de hoorplicht in de GR op te nemen. Daarom wordt voorgesteld de afspraken met betrekking tot de hoorplicht in een dienstverleningsovereenkomst (dvo) op te nemen.

1. Inleiding: reden van het voorstel

Aanleiding

Het algemeen bestuur van GGD HN heeft in de bestuursvergadering van 12 maart 2025 besloten de deelnemende gemeenten een voorstel te doen om de taken, die GGD HN uitvoert op het gebied van de Wvggz onder de gemeenschappelijke regeling GGD Hollands Noorden te brengen. Dit betreft een technische wijziging.

Belang

We bieden - samen met maatschappelijke organisaties en zorgaanbieders - doelmatige, effectieve en toegankelijke ondersteuning waar nodig.

Centrale vraag

Welke aanpassingen zijn nodig om de gemeenschappelijke regeling van de GGD HN actueel te houden?

2. Beoogd maatschappelijk resultaat

De GGD bewaakt, beschermt en bevordert de gezondheid van de inwoners.

3. Bijdrage aan de duurzaamheidsambitie

N.v.t.

4. Kaders

Wet gemeenschappelijke regelingen (Wgr)

De Wgr stelt gemeenten, provincie en waterschappen in staat om samen te werken in publiekrechtelijke constructies. De Wgr bepaalt dat het college vooraf toestemming moet vragen aan de raad om een GR aan te gaan of te kunnen wijzigen. Toestemming kan alleen geweigerd worden als de wijziging in strijd is met de wet of het algemeen belang.

Gemeenschappelijke regeling GGD HN

De GGD is een gemeenschappelijke regeling van 16 gemeenten in Noord-Holland Noord. De GGD bewaakt, beschermt en bevordert de gezondheid en veiligheid van inwoners in Noord-Holland Noord. De GGD voert gemeentelijke taken uit die vermeld staan in de Wet publieke gezondheid (Wpg) en taken die bij of krachtens andere wetten zijn opgedragen. Daarnaast voert de GGD aanvullende diensten uit

Wet verplichte ggz (Wvggz)

De Wet verplichte geestelijke gezondheidszorg (Wvggz) regelt de rechten van mensen die te maken hebben met verplichte zorg vanwege een psychische aandoening.

5. Argumenten

Achtergrond

Per 1 januari 2020 voert het meldpunt Vangnet & Advies van GGD HN een aantal taken voor de deelnemende gemeenten uit in het kader van de Wvggz. De Wvggz regelt de rechten van mensen die te maken hebben met verplichte zorg vanwege een psychische aandoening. De wet is erop gericht om verplichte zorg zo veel mogelijk te voorkomen. Als verplichte zorg echt noodzakelijk is, moet de minst ingrijpende vorm worden ingezet en de dwang zo snel mogelijk worden afgebouwd. De gemeenten hebben er destijds voor gekozen de taken (aannemen van meldingen en verkennend onderzoek) op basis van een Dienstverleningsovereenkomst Wvggz (DO Wvggz) uit te laten voeren door GGD HN.

Voorgestelde wijziging

De wijziging die nu voorligt, voorziet in het volledig onderbrengen van de taken in de GR GGD HN, op voorstel van het algemeen bestuur (AB) van de GGD HN. Het college van burgemeester en wethouders van Hoorn heeft hiermee ingestemd tijdens de vergadering van 11 maart 2025. Door de Wvggz-taken onder de gemeenschappelijke regeling te brengen, verminderen de administratieve lasten voor zowel GGD HN als de gemeenten.

De bestaande dienstverleningsovereenkomst hoeft niet meer jaarlijks verlengd te worden en er hoeft niet meer jaarlijks akkoord te worden gegaan met een aparte begroting Wvvggz. De taken Wvvggz zijn structureel en zullen na opname in de GR, opgenomen worden in de begroting van de GGD.

Hoorplicht

Wanneer een aanvraag wordt gedaan voor een crisismaatregel (acute situatie), gaat dit via de burgemeester. In de Wvvggz staat opgenomen dat een burgemeester de betrokkene in staat moet stellen om te worden gehoord. Dit is de hoorplicht. Het blijkt juridisch niet haalbaar om ook de hoorplicht in de GR op te nemen. Er wordt daarom voorgesteld de hoorplicht via een apart dvo in te regelen. Het voorliggende voorstel voorziet niet in een uitwerking van dit dvo, de regie hiervoor ligt bij de GGD HN in samenwerking met de gemeenten.

Het Ministerie van Volksgezondheid Welzijn en Sport heeft in 2023 aangegeven voornemens te zijn om de hoorplicht uit de wet te schrappen. Daarom wordt geadviseerd om de GGD op te roepen een artikel in de dvo op te nemen dat stelt dat dit beëindigd wordt zodra de hoorplicht wettelijk afgeschaft wordt. Dan vervalt zowel de dvo als de beschikbare middelen voor uitvoering van de hoorplicht.

Bij het amendement dat op 12 maart in het AB van de GGD is aangenomen, is vanuit Hoorn opgeroepen om een artikel toe te voegen aan de voorgestelde artikelen over de Wvvggz in de GR:

Bij een meerjarige dalende trend van het aantal meldingen in het kader van de Wvvggz en/of bij het vervallen van de wettelijke verplichting van de hoorplicht, wordt de begroting van de Gemeenschappelijke Regeling GGD Hollands Noorden naar beneden bijgesteld.

Dit amendement blijft van kracht op twee manieren:

- Het deel over de hoorplicht: bij afschaffing hoorplicht vervalt het dvo en de beschikbare middelen dan dus ook. Dit hoeft echter niet in een artikel van de GR opgenomen worden.
- Het deel over aantal meldingen: *'Bij een meerjarige dalende trend van het aantal meldingen in het kader van de Wvvggz' wordt de begroting van de Gemeenschappelijke Regeling GGD Hollands Noorden naar beneden bijgesteld* moet opgenomen worden in de GR.

Proces

De gemeenschappelijke regeling GGD HN is een collegeregeling. Dat wil zeggen dat de colleges (deelnemers) de regeling kunnen wijzigen. Opname in de GR vereist wel een specifiek proces, waarbij eerst een zienswijze wordt gevraagd aan de raad. Deze zienswijze (en de zienswijzen van de andere gemeenten in de regio Noord-Holland Noord) zal besproken worden in het AB van de GGD HN, waarna een definitief ontwerp van de aangepaste GR artikelen opgemaakt. Hierna kan het college de opname officieel maken, waarna dit voorstel opnieuw naar de raad gaat. Bijgevoegd raadsvoorstel is de eerste stap en vraagt de raad een positieve zienswijze af te geven op de opname van de Wvvggz in de GR.

Op grond van de Wet gemeenschappelijke regelingen wordt het ontwerp van de gewijzigde regeling door het college ook aan de raad gezonden. De raad kan bij het college binnen 8 weken na ontvangst van het ontwerp een zienswijze over het ontwerp van de gewijzigde regeling naar voren brengen (of laten weten geen zienswijze te hebben). De eventuele zienswijzen kunnen voor het algemeen bestuur van GGD HN aanleiding zijn, het ontwerp aan te passen. Het college kan hierna aan de slag met het uitwerken van het ontwerp tot wijziging. De Wgr bepaalt dat het college vooraf toestemming moet vragen aan de raad om een GR aan te gaan of te kunnen wijzigen.

Toestemming kan alleen geweigerd worden als de wijziging in strijd is met de wet of het algemeen belang. Dit laatste is m.b.t. dit voorstel niet van toepassing. Daarom wordt nu voorgesteld aan de raad om een positieve zienswijze op de wijziging af te geven en daarna het ontwerp van de GGD HN af te wachten.

De meldingen in het kader van de Wvvggz en Oggz worden door hetzelfde team (Vangnet en Advies) worden behandeld. Dit is een efficiënte manier van werken en zorgt ervoor dat alleen serieuze meldingen als Wvvggz-melding worden opgepakt.

6. Integrale advisering

Het voorstel is afgestemd met de afdeling Juridische Zaken

7. Maatschappelijk draagvlak en participatie

De inhoud van het voorstel is afgestemd met de overige Westfriese gemeenten. Ook op bovenregionaal niveau wordt samengewerkt. Zo wordt ervoor zorg gedragen dat de wijziging in geheel Noord-Holland Noord op dezelfde wijze verloopt.

8. Financiële gevolgen

Dit voorstel heeft geen financiële gevolgen voor het begrotingsresultaat. Het onderbrengen van de Wvvgz-taken in de gemeenschappelijke regeling is voor de gemeenten budgettair neutraal. De taken en de huidige dienstverlening worden overgeheveld van de DVO Wvvgz naar de gemeenschappelijke regeling GGD HN. Er zijn geen gevolgen voor meer/minder personeel of hogere/lagere kosten.

De totale bijdrage Wvvgz bedraagt in 2025 € 255.062 voor alle deelnemende gemeenten in Noord-Holland Noord. Op basis van de verdeelsleutel betekent dit voor Hoorn een bedrag van €35.355. Na wijziging van de gemeenschappelijke regeling wordt de deelnemersbijdrage aangepast door toevoeging van de bijdrage Wvvgz.

Er wordt opgenomen in de GR dat bij een meerjarige dalende trend van het aantal meldingen in het kader van de Wvvgz, de begroting van de Gemeenschappelijke Regeling GGD Hollands Noorden naar beneden wordt bijgesteld. Daarnaast vervalt de dvo over de taken en kosten van de hoorplicht, zodra de wettelijke verplichting van de hoorplicht komt te vervallen.

9. Communicatie

De gemeente Alkmaar draagt als centrumgemeente zorg voor publicatie van de wijziging in het Gemeenteblad.

10. Realisatie

Na besluitvorming kan de GR-wijziging verder worden doorgevoerd. De route is hierbij als volgt:

1. Raadsvoorstel: voorstel tot positieve zienswijzen
2. AB neemt besluit over definitief ontwerp en stuurt deze toe naar de deelnemers
3. Collegevoorstel: instemmen met raadsvoorstel voor toestemming
4. Raadsvoorstel: toestemming tot wijziging GR
5. Collegevoorstel: vaststelling van de gewijzigde GR
6. Nadat 2/3e van de deelnemers toestemming hebben gegeven, kan de gewijzigde regeling in werking treden. Dit is met terugwerkende kracht op 1 januari 2025

Hoorn,

het college van burgemeester en wethouders van Hoorn,

de secretaris,

de burgemeester